Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

TOTUL DESPRE CÂINELE TĂU

Ghid pentru înțelegerea comportamentului canin

David Alderton

O EDIȚIE LITERA
București
2017

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Cuprins

Introducere 6

Acasă cu câinele tău 8
Comportament și activități zilnice

Odihna 10
Somnul 12
Scărpinatul 14
Băutul apei 16
Cerșitul 18
Furatul hranei 20
Căutatul atenției 22
Rostogolitul 24
Agitația 26
Săritul 28
Vocalizarea 30
Joaca 32
Salutul 34
Musafirii 36
Străinii 38

Să vorbim pe limba lui 40
Cum comunici cu câinele

Originea câinilor 42
Să înțelegem haita de lupi 44
Purtare de lup 46
Cum citim semnele 48
Ce spun urechile 50
Ce spune coada 52
Limba 54
Atracția canină 56
Comportament intim 58
La împerechere 60
Câinele bolnav 62
La veterinar 64
Câinele bătrân 66
Importanța dresajului 68
Dresajul de agilitate 70
Comportamentul în călătorie 72

Cu suflet tânăr 74
Cum să înțelegi cățelușul

Viața în cuib 76
Pui nou-născuți 78
Puii în creștere 80
Cățelușii la joacă 82
Părăsirea cuibului 84
În afara casei 86
Nervozitatea 88
Calmarea grijilor 90
Alături de câini mai bătrâni 92
Jucării pentru căței 94
Rosul 96
Test de forță 98
Fugărirea cozii 100

Hoinărind prin împrejurimi 102
Comportamentul în afara casei

Detectarea mirosurilor 104
Marcaj olfactiv 106
Lăsând o urmă 108
Întâlniri cu alți câini 110
Agresiune 112
Întâlniri ostile 114
Lupte 116
Pe stradă 118
La țară 120
Animale de fermă 122
Câinii și alte animale 124
Săpatul 126
Prietenii ciudate 128
Câinii pierduți 130

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Abilități speciale 132
Câini cu atribute speciale

Tipuri de diferențe 134
Rase specializate 136
Câini de companie 138
Câini de asistență 140
Câini de pază 142
Câini de turmă 144
Terrieri 146
Pointeri 148
Retrieveri 150
Ogari 152
Copoi de urmă 154
Căutare și salvare 156
Câini de sanie 158
Câini de apă 160
Câini militari 162
Detectare a drogurilor 164
Detectori de cancer 166

Glosar 168
Bibliografie și adrese utile 172
Indice 174
Mulțumiri 176

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Odihna

Este cât se poate de firesc ca un câine adult să se odihnească (dar nu să doarmă, neapărat) lungi perioade în timpul unei zile, deși rutina ta domestică va avea o influență asupra acestui aspect al comportamentului său. Cățelușii vor alerga și se vor juca, apoi se vor opri, pur și simplu, adormind aproape imediat.

Obiceiul de a se odihni dimineața

Câinele tău va fi activ dimineața, trezindu-se și așteptând nerăbdător plimbarea, dar și micul dejun. După acestea, i se va face, totuși, somn și se va liniști un timp. Ar trebui să hrănești câinele înainte de a se pregăti de odihnă, mai degrabă decât înainte de a-l scoate la plimbare. Altfel, este vulnerabil la torsiune gastrică (sau balonare), caz în care stomacul se răsucește – o afecțiune care îi poate pune viața în pericol.

Loc de odihnă Câinii se pot odihni în foarte multe locuri, câteodată stând pur și simplu culcați pe podea, la picioarele tale, dacă stai jos, precum acest Yorkshire terrier, deși este puțin probabil să se odihnească bine într-o astfel de poziție. Pentru somn vor prefera un pat sau o sofa.

În continuare alert În timp ce se odihnește, câinele este, evident, încă treaz, atent la ce se întâmplă în jurul lui și gata să urmărească orice miros sau sunet care i-ar atrage atenția. Te-ar putea urma, dacă pleci din locul în care te afli.

Libris.RO

Poziție răbdătoare

Odată ce câinele care se odihnește descoperă ceva de un potențial interes, este foarte probabil să se ridice și să vadă ce se întâmplă, înainte de a decide ce să facă. Sau poate sări imediat în picioare și se poate îndrepta în altă parte. Poziția de odihnă reflectă o abordare plină de răbdare, ca și când câinele așteaptă să se întâmple ceva. Majoritatea câinilor nu agreează să stea prea mult într-un loc, dar vor rămâne perioade lungi în această poziție.

Gata de acțiune Un câine care se odihnește va avea tendința să stea în această poziție, cu picioarele din față întinse. Câinele poate reveni din această poziție foarte ușor. În această fază însă, încă nu este hotărât dacă doar să privească sau să se implice în ce se petrece.

Urechi Acest schnautzer pitic care se odihnește urmărește cu privirea ce se întâmplă; poziția urechilor indică și faptul că este alert, dar nu și preocupat. Urechile sunt ușor ridicate, ușor îndepărtate de cap.

SIGURANȚA, MAI ÎNTÂI

Câinele tău începe să doarmă mai mult decât de obicei și nu mai are poftă de mâncare, iată semne tipice de boală – programează un consult la veterinar.

Veri din sălbăticie

Comportamentul de odihnă, așa cum este descris aici, este des întâlnit la câinii sălbatici, dar și la lupii cenușii. În habitatele lor naturale, câinii sălbatici își petrec mult timp odihnindu-se, fără să doarmă, la pândă după ocazii de vânătoare sau posibile pericole. Poziția culcat are și avantajul de a-i ajuta să își ascundă prezența într-o anumită zonă, făcându-i mai puțin vizibili. Acest lucru nu este valabil doar în zonele de câmpie, ci și în spațiu deschis, nisipos, unde culoarea blănii îi camuflează.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Somnul

Una dintre caracteristicile câinilor domestici este că dorm perioade relativ lungi de timp, nu doar noaptea, ci și în timpul zilei. Aceasta este o reflectare a comportamentului strămoșilor din sălbăticie.

Pregătire pentru culcare

Câinii domestici dorm ca lupii. Chiar dacă animalul tău de companie folosește un culcuș special, tot se va învârti în cerc din ce în ce mai strâns, până se va așeza jos să doarmă. În sălbăticie, acest comportament servește la culcarea la pământ a plantelor, oferind o zonă de dormit mai confortabilă. Ghemuirea în vegetație, când e posibil, mai degrabă decât într-o zonă deschisă, ajută câinele sălbatic sau lupul să stea ascuns în timp ce doarme și este incapabil să se apere singur.

De ce atât de mult somn?

La fel ca alte specii de prădători, câinii sălbatici își petrec o mare parte din zi dormind. Acest lucru poate avea legătură cu obiceiurile lor de hrănire. Spre deosebire de erbivore – care mănâncă plante cu o valoare nutrițională scăzută și, astfel, trebuie să se hrănească o mare parte din zi pentru a face rost de suficienți nutrienți – câinii au o dietă concentrată, în majoritate din carne, ce îndeplinește toate cerințele energetice mai eficient. Ca urmare, dorm perioade mai lungi de timp atunci când nu vânează. Odată ce au mâncat, după oboseala provocată de vânătoare și recăpătarea energiei, se așază să doarmă din nou. Acest comportament este copiat de câinii domestici, care, întorși de la plimbare, sunt hrăniți și apoi adorm imediat.

Strâns ghemuit Lupii dorm în această poziție care îi ajută să își conserve căldura corporală și îi ferește de viscol. Câinilor domestici le place să doarmă în aceeași poziție ca și strămoșii lor sălbatici.

Libris.RO

Rutina zilnică a somnului

Câinii domestici se obișnuiesc curând cu intervale fixe de somn, ca parte a rutinei lor zilnice, deși acest lucru poate fi influențat, într-o oarecare măsură, de vremea de afară și de perioada anului. Când e vreme urâtă, pot să arate mai puțin interes pentru ieșitul afară și să doarmă mai mult. Dacă apare ocazia de a ieși cu tine, probabil că animalul tău de companie se va ridica imediat și va fi nerăbdător să se aventureze afară pentru o plimbare neplanificată. Și vârsta contează, câinii tinzând să doarmă mai mult pe măsură ce îmbătrânesc.

Lăsați câinii să doarmă Nu este o idee bună să trezești un câine din somn printr-o atingere bruscă, pentru că ar putea reacționa agresiv. Animalul se va trezi în general repede dacă își aude strigat numele.

Somn confortabil
Câinii se întind adesea când dorm și un bean bag poate fi mult mai confortabil decât un pat special pentru câini, rigid.

Vise

Câinii își încep somnul ghemuiți, dar se vor întinde adesea pe o parte, mai ales dacă dorm într-un interior încălzit. Este relativ des întâlnită ipostaza în care dau semne că visează. Câinele poate să înceapă să tresară și chiar să schițeze mișcări de alergare din picioare. Acest lucru nu se întâmplă de fiecare dată când câinele adoarme, dar aceste semnale sunt un indiciu că a intrat în faza așa-zisului somn REM (mișcare rapidă a ochilor) – un tip de somn care seamănă mai mult cu faza de trezie, când ochii, deși închiși, se mișcă – și se pare că atunci câinele visează.

Sforăit Unele rase de câini, cum ar fi acest mastif, sunt mai predispuse la sforăit decât altele.

Libris.ro
Respect pentru oameni și cărți

Scărpinatul

Scărpinatul poate lua diferite forme și are scopuri diverse. Câinii se pot scărpina ca parte a toaletei, dar își pot folosi ghearele în același mod pe anumite lucruri din mediul lor.

Purici

Una dintre cele mai întâlnite cauze ale scărpinatului este prezența puricilor în blana câinelui. Aceștia apar în număr mare în lunile mai calde ale anului. Nu puricele în sine declanșează scărpinatul, ci mai curând modul în care se hrănește. Acești paraziți se hrănesc cu sângele gazdei, folosindu-și cleștii ascuțiți pentru a perfora pielea înainte de a injecta o cantitate din saliva lor în țesut. Saliva provoacă iritație și rezultatul poate fi un câine care se scarpină foarte intens, câteodată până la rană. Acest tip de reacție este foarte probabil când câinele a dezvoltat o alergie la saliva puricelui.

Cu orice chip
Câinii își pot folosi picioarele din față și pe cele din spate pentru a se scărpina, în funcție de sursa iritației și de modalitatea mai lesnicioasă de a ajunge la ea.

Libris.RO

Alte cauze ale scărpinatului

Deși toți câinii se scarpină ocazional, scărpinatul frecvent poate indica o problemă ascunsă de sănătate. Puricii nu sunt unica problemă posibilă – intoleranța alimentară și alergiile pot avea simptome asemănătoare. Un câine care suferă de o iritație severă a pielii se va scărpina și este foarte posibil să își ciugulească atent blana cu dinții. Iar dacă este prins făcând ceva rău, poate începe să se scarpine, ca diversiune.

Infecție la ureche Mergi la veterinar fără întârziere dacă observi câinele scărpinându-se mult timp în regiunea urechilor. Un astfel de comportament indică o infecție cu posibile consecințe serioase dacă este lăsată netratată, provocând vătămări permanente sau chiar surzenie.

Scărpinat normal Câinii își vor folosi ghearele pentru a-și scărpina anumite zone ale corpului destul de des. Parte a procesului de toaletă, aceasta îi ajută să facă față mâncărimii și, posibil, la descâlcirea unor zone pâslite care li se formează în blană.

Săpători Terrierii au fost creați pentru a scoate animale de talie mică din bârlogurile lor.

Zgâriat și săpat

Toți câinii – în special masculii necastrați – vor zgâria sau scurma pământul după ce urinează. Acest comportament înseamnă că își repartizează greutatea pe picioarele din față și că scurmă cu fiecare picior din spate, pe rând. Glandele sudoripare ale câinelui sunt localizate între degetele de la picioare și prin această acțiune își degajează mirosul, marcându-și teritoriul.

Mai ales terrierii își vor folosi ghearele nu doar pentru a zgâria la suprafață, ci și pentru a săpa în pământ. O pot face și dacă depistează vizuina unui șobolan sau a unei vulpi, în timp ce alți câini pot săpa pentru a îngropa un os sau o altă bucată de mâncare. Acest comportament este întâlnit la câinii sălbatici pentru a ascunde resturile unei mese din fața necrofagilor, cu intenția de a le termina mai târziu.

Niciodată nu e prea devreme Chiar și cățeluși tineri, ca acest beagle, pot să aibă purici.

Libris.RO
Respect pentru oameni și cărți

Băutul apei

Cantitatea de apă pe care o bea un câine va fi influențată de numeroși factori, incluzând nivelul său de activitate și temperatura de afară. Și dieta va juca un rol, pentru că mâncarea deshidratată conține cu mult mai puțină apă decât mâncarea proaspătă sau cea vândută la plic sau la conservă.

PAUZĂ PENTRU BĂUT

Când ieșiți la plimbare, mai ales într-o zi caldă, câinele va avea tendința de a se opri des pentru a bea din băltoace sau din surse mai mari de apă, precum râurile. Pe cât posibil, ia apă cu tine pentru a evita riscul ca animalul să consume alge sau alți poluanți.

Detectare a clorului

În ciuda încercărilor de a-i pune la dispoziție câinelui o cantitate mulțumitoare de apă de băut proaspătă și curată, te-ar putea descuraja faptul că acesta preferă să bea de oriunde, cu orice ocazie. Chiar și așa, este important să continui să îi dai apă proaspătă în fiecare zi. Când câinele va dori să bea din propriul bol, o va face; nu se știe de ce ar prefera să bea din altă parte. Este posibil ca acei compuși pe bază de clor din apa de la robinet adăugați pentru a o face potabilă pentru oameni să nu fie agreați de câine, cu simțul său al mirosului mult mai dezvoltat. Gazul din clor poate fi un iritant sever al căilor respiratorii și, când apa care îl conține stă mai mult timp pe loc, va fi emanat timp de câteva zile. Câinii pot detecta acest gaz în timp ce lipăie.

Un obicei periculos

Băutul apei din toaletă poate îmbolnăvi grav câinele. Pentru a preveni acest comportament, ține închis capacul toaletei.

Băutul din toaletă

Aversiunea față de substanțele chimice dăunătoare poate să nu fie destul pentru a reține câinii de talie mare de la a bea din toaletă, unde alte chimicale mai periculoase, precum înălbitorul, sunt, foarte probabil, prezente. Acest obicei este și extrem de neigienic. Comportamentul are tendința de a începe în copilăria câinelui și trebuie prevenit. Soluția e simplă: nu lăsa câinele în baie și ține capacul toaletei închis, ca măsură de siguranță secundară.

Alge periculoase

Nu porni de la premisa că apa din surse „naturale" este neapărat sigură pentru câinele tău, mai ales când afară e cald și înfloresc algele, care pot da o nuanță verzuie apei. Unele alge sunt toxice pentru câini și îi pot ucide într-o oră, dacă nu se intervine medical. Câinii nu par să recunoască pericolul pe care îl implică algele. Saliva brusc abundentă și gingiile palide sunt un semn de avertisment care trebuie luat în serios, chiar dacă apa pe lângă care ați trecut nu părea colorată. Dacă observi toate aceste simptome după o plimbare pe malul apei, consultă imediat veterinarul.

Libris.RO

Apă curată oriunde v-ați afla

Dacă pleci la o plimbare mai lungă cu câinele, ia cu tine o sticlă de apă și un bol, astfel încât câinele să bea ori de câte ori i se face sete. Există pachete de călătorie special concepute pentru astfel de situații. Poți cumpăra și apă care conține electroliți, ca modalitate de a păstra echilibrul chimic natural din corpul câinelui în timpul sau după o perioadă de exercițiu.

Acasă, unii proprietari de câini le oferă animalelor apă filtrată, crezând că ar fi o variantă mai bună decât apa de la robinet. Deși pot fi folosite filtre gândite pentru uz uman, acum există cel puțin un fabricant important de accesorii pentru animale de companie care oferă sisteme combinate de filtre și boluri special concepute pentru câini. Cu toate acestea, ține cont că preferințele unui câine în ce privește băutul apei pot fi stabilite din fragedă copilărie. Dacă îi dai apă filtrată, l-ai putea obișnui să o refuze pe cea de la robinet.

Doar apă

Unor proprietari le place să le ofere câinilor lapte, pe lângă apă. Din păcate, nu toți câinii posedă enzima necesară, lactază, care descompune zahărul din lapte, lactoza. În consecință, câinele suferă de diaree, laptele nedigerat fermentând în intestine. Rezultatul final poate fi flatulența excesivă – inconfortabilă pentru câine și neplăcută pentru tine. Câinii cu o dietă echilibrată nu au nevoie de lapte, ci doar de apă.

SFAT

- *Câinilor le este mai ușor să bea apă dintr-un bol relativ mare.*

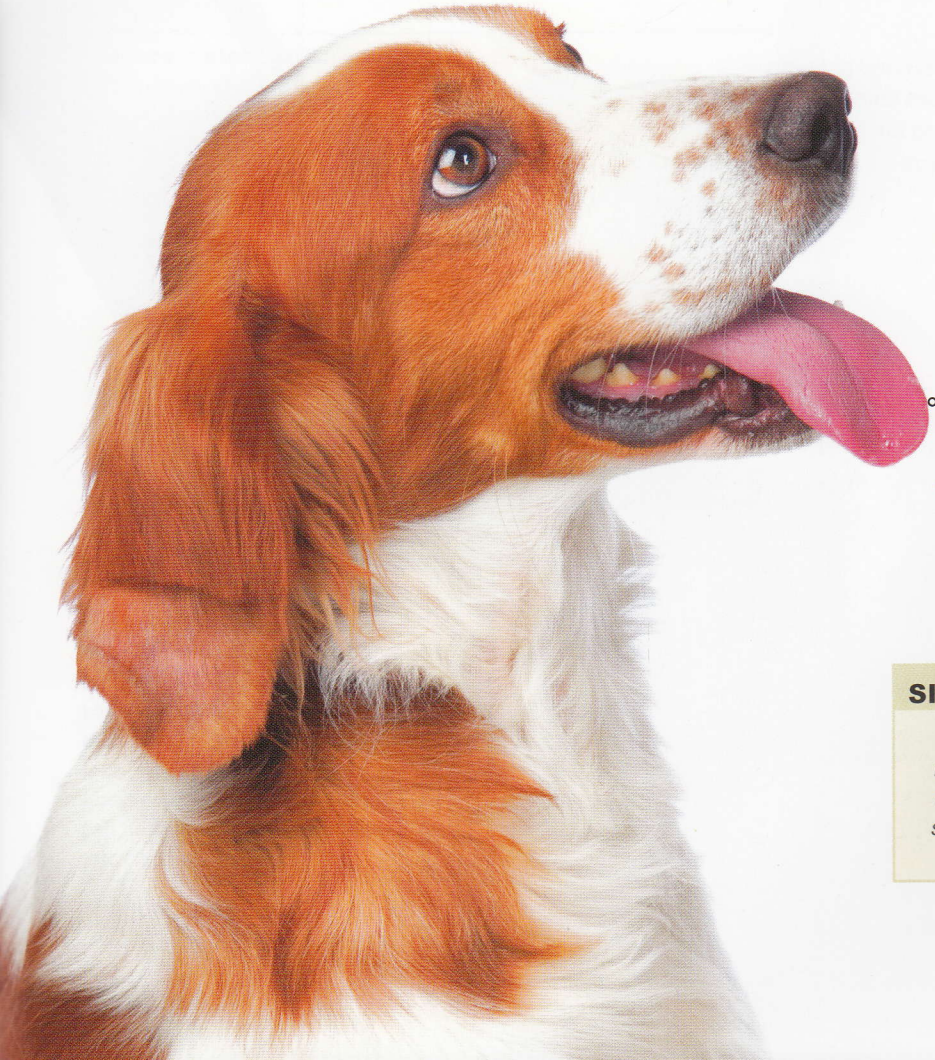

Nu e gustos?
În ciuda faptului că este curată, multor câini nu pare să le placă gustul apei de la robinet și preferă alte surse.

Băutul apei pe vreme caldă
Toate rasele de câini gâfâie pentru a se răcori pe vreme caldă și astfel pierd apă. De aceea, câinii (exact ca noi, care eliminăm apa prin transpirație) trebuie să bea mai multă apă în timpul verii.

SIGURANȚA, MAI ÎNTÂI

Bacteriile dăunătoare se pot multiplica rapid în bolul de apă al câinelui, mai ales dacă în el se află și particule de mâncare. Așa că spală-l regulat.